

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 201001864

Vår ref: 11/5328-3

Vår dato: 31.08.11

Høringssvar fra NAV - vedr. rapport om pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker

Det vises til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 23.05.11, bilagt rapport vedrørende mulige tiltak for å styrke pasienters og pårørendes rolle i tilsynssaker. Høringsfrist satt til 01.09.11.

NAV opplever at utviklingen generelt går i retning av stadig større åpenhet i samfunnet og med større åpenhet og bedre kommunikasjon i offentlig saksbehandling. Vi anser at større åpenhet og transparens i forskjellige klage- og tilsynssaker også vil være en naturlig og ønskelig følge av denne utviklingen. Større grad av "brukermedvirkning" vil av mange sees på som et demokratisk rett og et gode.

Et interessant poeng i forbindelse med en del tilsynssaker er at den pasient/pårørende som varsler tilsynsmyndighetene i forbindelse med mulig svikt etter nåværende regler ikke selv er å betrakte som part i saken, bortsett fra som informant når det varsles om pliktbrudd eller uheldig hendelse. Pasient/pårørende har etter dagens regler bare krav på begrenset informasjon om sakens gang, men vil i mange tilfeller ha interesse av å følge saken nærmere utover det å få informasjon om tilsynets konklusjoner. Vi mener at sakene i en del tilfeller kan bli bedre opplyst dersom melder får mulighet til å gi ytterligere opplysninger etter å ha hatt innsyn i saken. Ved en slik fremgangsmåte kan melder supplere eller korrigere egne opplysninger og vil kunne belyse forhold som er kommet frem under saken gang.

Tilsynsmyndighetene i fylkene viser til dels forskjellig praksis med hensyn til i hvilken grad melder involveres i tilsynssaker, selv om det ikke foreligger noe pålegg til tilsynsmyndighetene om å ha oppfølgende kontakt med melder. Men med ulik praksis kan det gi ulik saksbehandling avhengig av hvor i landet melder bor, noe som er i strid med målsetting om likebehandling innenfor offentlig sektor, uansett bosted. Man kan ikke se bort fra at ulike saksbehandlingsrutiner kan påvirke det endelige resultatet i sakene, noe som ikke kan anses som tilfredsstillende og i strid med folks rettsoppfatning.

Selv om vi fra NAVs side mener at en økt medvirkning og åpenhet er ønskelig, ser vi at en økt innsynsrett for pasient/pårørende innebærer en rekke utfordringer, deriblant hensynet til ivaretagelse av taushetsplikten i forhold til involvert helsepersonell. Forvaltningslovens og helsepersonellovens bestemmelser om taushetsplikt vil gjelde også i disse sakene. Vi mener

ARBEIDS- OG VELFERDSDirektoratET
Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Akersgata 64-68 //
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no //

derfor at det må være snakk om en begrenset innsynsrett for melder for å ivareta taushetsplikten.

Vi ser for oss en sannsynlig økt arbeidsmengde og et økt ressursbehov dersom melder får rett til økt medvirkning. Det må derfor være en forutsetning at myndighetene stiller økte ressurser til rådighet før en utvidet ordning blir gjort gjeldende.

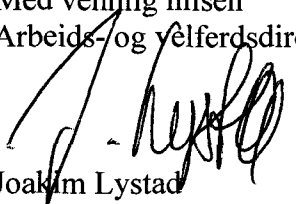
En utvidet ordning uten økte ressurser vil trolig gi en forlenget saksbehandlingstid, noe som ville være særs uheldig av flere grunner. Mange vil hevde at saksbehandling i offentlig sektor generelt sett er sendrektig. Det vil være svært uheldig for helsepersonellet/helseinstitusjonen som det klages på om tiden fra melding om hendelse til reaksjon fra myndighetene blir forlenget, en langvarig belastning før man mottar reaksjonen og kan komme seg videre. I noen tilfeller vil det også kunne føre til at forbedringer eller forebyggende tiltak forsinkes eller utsettes i påvent av en avgjørelse.

Vi registrer at det ikke foreligger noen klagerett på Helsetilsynet i fylkenes vedtak i hendelsesbaserte tilsynssaker for de reelle partene i saken. Vi anser at en som er part i saken, som helsepersonell eller helseinstitusjon, burde ha en formalisert ankeadgang. Men vi anser det ikke som tjenlig at melder/pasient/pårørende gis adgang til å klage over vedtak i sak der man selv ikke er part. Her slutter vi oss til mindretallet i utvalget som ikke tror på at en klageadgang vil bidra vesentlig til å bedre kvaliteten i avgjørelsene. En utvidelse av klageretten til også å omfatte melder/pasient/pårørende ville i verste fall kunne trekke ut saksbehandlingstiden i det uendelige og medføre svær ressursmedgang og store utgifter for det offentlige.

Men dersom det blir besluttet at klageadgangen skal utvides, bør det nedsettes en egen klageinstans som behandler alle klager og som dermed sørger for likebehandling.

Vi ser viktigheten av at de retningslinjer som blir gitt fremgår tydelig av lovteksten – og tydeligere enn hva som er forholdet i dag.

Med vennlig hilsen
Arbeids- og velferdsdirektoratet

Joakim Lystad
Arbeids- og velferdsdirektør

Ingrid Nikolic
direktør Fagstab tjenester